

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางสังคมจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วย
สายพาน เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน : กรณีศึกษา บ้านแม่เลา
ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวจุฬาลักษณ์ ไชยพยอม

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางสังคมจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน กรณีศึกษา บ้านแม่เลา ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมทั้งทางบวกและทางลบและหาแนวทางหรือมาตรการ ในเชิงป้องกันผลกระทบทางลบจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอนในหมู่บ้านแม่เลา ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการ วิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณผสมผสานกัน โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การใช้ แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มย่อยกับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 40 คน จากนั้นได้นำข้อมูลต่างๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่ วิเคราะห์ เชื่อมโยง และประมวลผลเข้ากับวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางสังคม

1.1) ผลกระทบทางบวก

ถ้ามีการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานผ่านพื้นที่บ้านแม่เลา ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนอาจจะได้รับค่าชดเชยที่ดินอย่างเป็นธรรมจากการสูญเสียพื้นที่ทำกินหรือ การได้พื้นที่ทำกินใหม่ การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อใช้ในพื้นที่เกษตรกรรม หรือปล่อยทิ้งไว้ให้ กลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาตามธรรมชาติ จะมีการซ่อมแซม ปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน มีการ จัดการระบบไฟฟ้า การสำรองปริมาณไฟฟ้าเพียงพอต่อความต้องการของชุมชนบ้านแม่เลาและใช้ใน โครงการกระเช้าไฟฟ้า ชาวบ้านจะได้รับการเอาใจใส่ดูแลด้านสุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และจะมีการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ในรูปแบบของธุรกิจการท่องเที่ยว

1.2) ผลกระทบทางลบ

ถ้ามีการก่อสร้างโครงการกระเช้าไฟฟ้า โดยปราศจากความระมัดระวังแล้ว อาจส่งผลต่อการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ชาวบ้านอาจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า เกิดการสูญเสียที่ดินบริเวณจุดก่อสร้าง ในช่วงฤดูฝนอาจมีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม ส่งผลกระทบต่อระบบน้ำใต้ดิน ลำห้วยแม่เลาปนเปื้อนขยะหรือเศษวัสดุก่อสร้าง เนื่องจากเสาโครงเหล็ก ตั้งอยู่ใกล้ลำห้วยแม่เลาในระยะทางที่ใกล้ อีกทั้งการก่อสร้างอาจทำให้ปิดกั้นทางไหลของน้ำ ทำให้น้ำเปลี่ยนทิศทางการเกิดน้ำท่วมบ้านเรือนและพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ถ้าไม่กำหนดแนวทางป้องกันที่เหมาะสม

ด้านการคมนาคมจำเป็นต้องใช้เฮลิคอปเตอร์ในการขนส่งวัสดุก่อสร้าง อาจส่งเสียงรบกวน ถ้ารถบรรทุกมีน้ำหนักเกินอัตรา อาจทำให้ถนนเกิดการชำรุดและเกิดอุบัติเหตุ ด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าจะมีปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น หากมีผู้ใช้บริการน้อยจะเป็นการสูญเสียพลังงานไฟฟ้าโดยเปล่าประโยชน์ ส่งผลให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตกระแสไฟฟ้าและเกิดปัญหาภาวะโลกร้อน

2. แนวทางหรือมาตรการในเชิงป้องกันผลกระทบทางลบ

ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตนั้น สามารถวางแผนเพื่อตั้งรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ เช่น หลีกเลี่ยงพื้นที่ป่าและพื้นที่ต้นน้ำ ปลูกป่าทดแทน ก่อนก่อสร้างต้องมีการสำรวจพื้นที่ก่อสร้างระหว่างเจ้าของโครงการและผู้นำชุมชน โดยจะต้องเช่าพื้นที่หรือชำระภาษีให้ทางหมู่บ้าน ควรศึกษาโครงสร้างของดินและระดับความลึกในการตอกเสาเข็มเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับน้ำใต้ดินและน้ำประปาในหมู่บ้าน จะต้องกำหนดเวลาและจำกัดการบรรทุกวัสดุก่อสร้าง พร้อมกับแจ้งให้คนในหมู่บ้านได้ทราบล่วงหน้า ด้านการใช้พลังงานไฟฟ้า ควรวางแผนและสำรองการใช้ไฟฟ้าของโครงการและการใช้กระแสไฟฟ้าในชุมชนให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่งเสริมด้านอาชีพให้แก่ชาวบ้าน ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสาธารณสุขจัดให้มีการจัดทำทะเบียนประวัติและใบรับรองแพทย์ของแรงงานต่างถิ่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ การจัดการขยะในชุมชนที่ถูกต้อง

Independent Study Title Social Impacts of the Chiang Mai–Mae Hong Son Rope Way
 Project : A Case Study of
 Mae Lao Village, Papae Sub-district,
 Mae Tang District, Chiang Mai Province

Author Miss Chulaluck Chaipayom

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

A study of “Social Impacts of the Chiang Mai – Mae Hong Son Rope Way Project A Case Study of Mae Lao Village, Papae Sub-district, Mae Tang District, Chiang Mai Province.” aimed to investigate the positive and negative impacts of the Rope Way project, and to propose recommendations to mitigate any negative impacts. The investigator applied the qualitative and quantitative methods to obtain data by using observations, in-depth interviews, questionnaires, and focus group discussions, including content analyses.

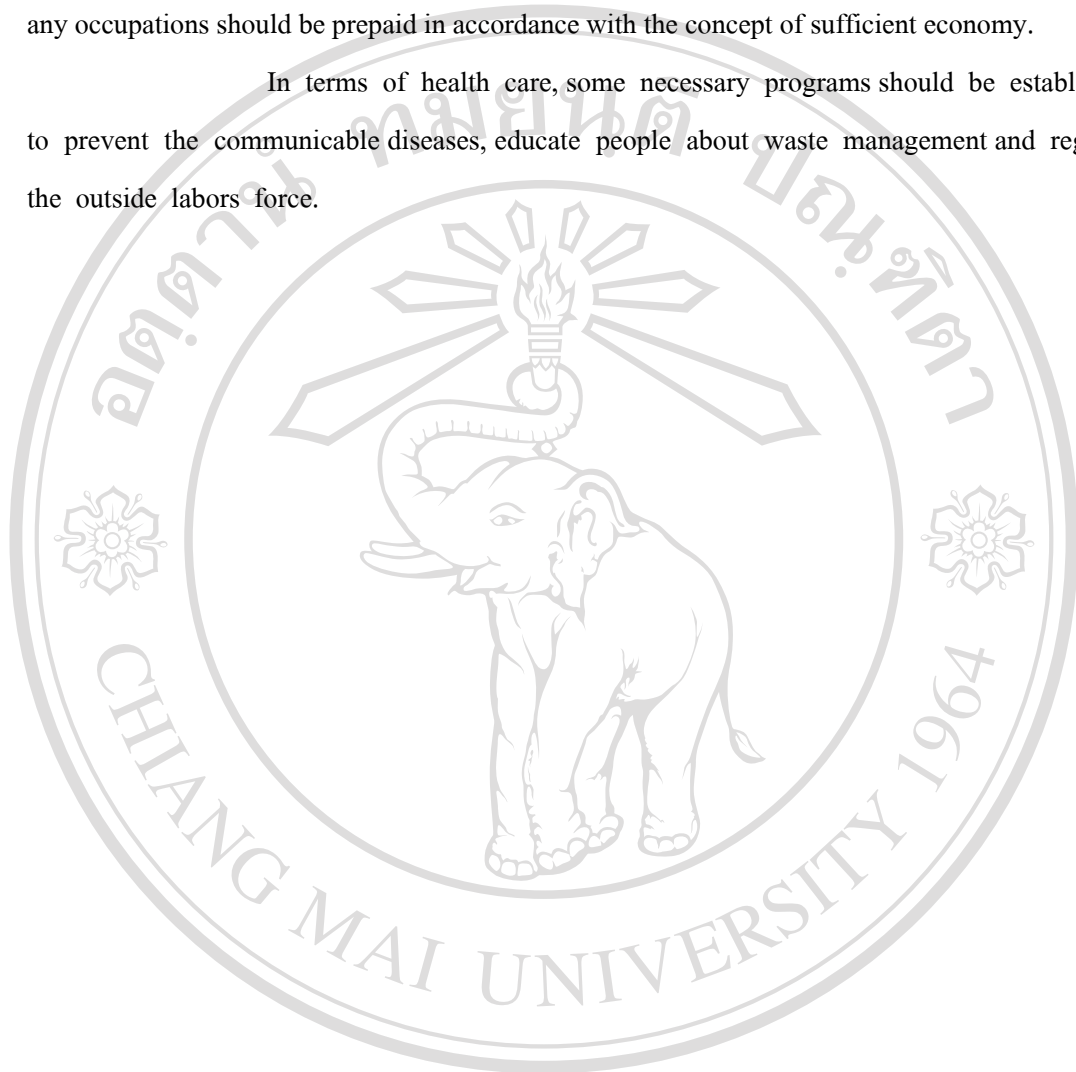
The study revealed that the social positive impacts could be community such as gains on the land compensation, water reservoir constructions for agriculture and fish raising, and local road repairs. Electrical system could be available for the households, and supplied for the ropeway project. The villagers would have more health services, and opportunities to from groups for tourism services.

The negative impacts of the ropeway project could have the natural environment, area utilization, landslide the rainy season, and affect the under ground water system. Mae Lao stream might be contaminated with the construction waste, and obstructed. If there was no any preventive or mitigating strategies, the project might cause flooding within the villages or the agriculture areas.

During the construction period, noise pollution might occur from the use of helicopter. Heavy trucks might destroy the local roads, while the construction might increase the electricity demand and cause global warming eventually.

In order to mitigate the negative impacts, plans should be set up such as reforestation, soil structure study, and community electricity demand. In addition, supplement, any occupations should be prepaid in accordance with the concept of sufficient economy.

In terms of health care, some necessary programs should be established to prevent the communicable diseases, educate people about waste management and register the outside labors force.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved